

Čujno odijelo

Stanić, Dalija

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:215:731498>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-14**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu
Akademija likovnih umjetnosti
Preddiplomski sveučilišni studij Grafika

Završni rad

ČUJNO ODIJELO

Dalija Stanić

mentor: red. prof. art. Mirjana Vodopija

U Zagrebu, 2022.

Ključne riječi

zvuk, pokret, papir, objekt, osvještavanje pokreta

Čujno odijelo, 2022.

objekt od papira 150 x 90 x 25 cm, zvučni zapis, mp3, 1'58", loop

UVOD I KONCEPT

Auditivnom percepcijom, procesom primanja i tumačenja zvučnih informacija, povezujemo se s okolinom i osvještujemo ju, a isto možemo činiti i sa svojim tijelom. Svijest o tijelu i njegovo prihvaćanje važni su elementi osobnog razvoja, a mogu se ostvariti i osluškivanjem tjelesnih procesa.

Ponekad želimo biti nečujni i izbjeći zvukove tijela i njegovih kretnji, a uobičajena meka odjeća nam to najčešće i omogućuje. No što ako ih želimo osvijestiti? Odlučila sam kreirati odijelo koje bi kretnje našeg tijela učinilo glasnijima, nametljivo ih prevodeći u zvuk. Odjevni predmet koji bi generirao zvuk iniciran našim, inače tihim i nenametljivim, spontanim radnjama.

IZRADA ODIJELA

Kao materijal za izradu odijela odabrala sam kruti, deblji pak papir koji neizbježno stvara zvuk prilikom dodira, pomaka i savijanja do kojih će doći prilikom kretanja odjevene osobe. Krojeve odijela izrezala sam iz papira koristeći šablone, a zatim sam ih spojila ljepljenjem rubova. Odijelo se sastoji od gornjeg i donjeg dijela - majice i hlača, najčešćih odjevnih predmeta u mojem ormaru. Segmenti uključuju rukave i nogavice budući da su oni najviše podložni kretnjama.

IZVEDBA

Okružena tišinom unutarnjeg prostora, obukla sam odijelo te sam u kraćem vremenskom periodu izvodila svakidašnje, uobičajeno tihe (suptilne) radnje koje uključuju kretanje tijela: disanje, hodanje, sjedanje i ustajanje te različite kretnje nogama i rukama (poput, npr. češanja i sličnih). Izvedene radnje bile su potaknute određenim fiziološkim potrebama tijela koje su u humanističkoj psihologiji objašnjene kao primarne biološke potrebe, odnosno one koje su nam svima neophodne, poput potrebe za spavanjem, hranjenjem, disanjem te koje kontinuirano izvodimo.

Prilikom izvedbe mehaničkim se putem stvarao zvuk čiji su se dinamika i tempo mijenjali sukladno brzini i karakteru kretnji. Izvedba me, kroz meditativno osluškivanje intuitivnih kretnji tijela, dovela do suočavanja s njima i do njihovog prihvaćanja.

Korišteni papir dovoljno je izdržljiv za izvođenje nekoliko radnji, ali nakon više uzastopnih ponavljanja dolazi do njegovog trošenja i raspadanja na mjestima čestih pregiba što je rezultiralo prestankom njegove prvobitne funkcije, generiranja zvuka. Raspadom odijela ono postaje neuporabljivo i ostaje tek kao objekt podsjetnik.

ZVUČNI ZAPIS

Zvukove nastale prilikom izvedbe zabilježila sam u zvučni zapis. U njemu se ne može razaznati o kojoj se radnji u kojem trenutku radi. Najveću distinkciju među zvukovima čini raznolika glasnoća i ritam koji pojedina radnja proizvodi.

POSTAV

Zvučno odijelo prezentirano je u izložbenom prostoru obješeno na visinu prosječnog čovjeka. Sa zvučnika skrivenog u odijelu reproduciran je zvučni zapis izvedbe nošenja odijela. Time publici biva predstavljen zvuk mojih uobičajenih privatnih kretnji unutar kraćeg vremenskog segmenta dana.

ZAKLJUČAK

Čujno odijelo kroz zvukove naglašava spontane i inicirane kretnje tijela. Zabilježene u zvučnoj formi, one nam pružaju nove načine osvješćivanja sebe i svog postojanja.

